

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenem pomembnejše in dneve po praznikih, ter veje po štiri prejemani. Za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na doma se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za taje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja zalžana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po štiri prejemani za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne petič-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Reforma pristojbinstva.

Pisali smo oni dan o predlogu, katerega je stavil v državnem zboru Fux s tovariši in ki namerava odpraviti časopisni kolek. Osvetili smo o tej priliki pomembo časopisnega koleka in ga obsodili kot neopravičeni in škodljivi davek od proizvodov in izrazovanj ljudskega mišljenja. Stvar je res važna, ali z odpravljenjem časopisnega koleka zdi se nam, storjen bi bil le majhen popravek, odpravljen le majhen nedostatek v stroki, katera reforme jako jako potrebuje — mislimo namreč celo pristojbinstvo (Gebührenwesen).

Dr. Razlag z drugovi je interpeliral vlado, hoče-li pristojbinsko postavo na Kranjskem izvesti tako, da bodo pristojbine od enakih poslov enake na Kranjskem, ko v drugih deželah. Morebiti bi se več ko z interpelacijo moglo doseči s predlogom v državnem zboru, ki bi terjal sestavljenje posebnega odbora, ki dobi nalog, vse pristojbinstvo preštudirati in izdelati novo pristojbinsko postavo. Vemo, da s tem mnogo izrečemo, mnogo terjamo, a stvar je jako potrebna in v vsej Avstriji je eden glas, ki imenuje pristojbinske postavne neprimerne, nepopolne, premalo gotovosti pristojbinskim organom in pristojbine plačujočim podajajoče.

Znano je, da sedanje pristojbinske določbe obstoje iz nebrojnega števila naredeb in administrativnih določeb, tako da človek v danih slučajih s silnim trudom direktivo za svojo stvar težko najde. V mnogih slučajih smo na milost in nemilost uradnikom davkarstva prepuščeni. To oni, ki imajo pristojbine plačevati in njih zastopniki pre-dobro vedo in dosti nemilo občutijo. Ne-

številni rekurzi in vsled tega mnogo stroškov se strankam dela zarad pomankljivosti postave. Da so štampiljni mnogim hud davek in da zarad samih visokih kolekov mnogi raje svojo pravico pusti, ne da bi sodnikove pomoči iskal, vemo.

Sicer nam te stvari nij treba dalje utemeljevati; slovenskim poslancem v državnem zboru je potrebnost nove in dobre pristojbinske postave znana in prepričani smo, da bodo od državnega zbora zahtevali, naj pristojbinstvo, ki tako globoko v materijalno stanje ljudstva sega, temeljito reformira, da postane jasno v stvari, katera vsakega zadeva, ki kako, in bilo tudi tako majhno premoženje, ima.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. decembra.

Češki listi, osobito „Pokrok“ in „Politik“ še vedno dan na dan pišejo proti onim 28 narodnim poslancem, ki so za to, da bi Čehi v svoj deželni zbor stopili. Posebno „Pokrok“ že nepošteno opisuje korak onih gotovo tudi zaslužnih mož, in stvar je daleč že, da pride iz principijelne do osobne polemike.

Na Hrvatskem narodna Mažuraničeva vlada namerava energično reorganizirati vso administracijo in vse urade, kar je tem hvale vredneje, ker je znano, da je Rauch v vse urade strašno korupcijo uvel.

V ogerskem zboru je rekel poslanec Csanady ob priliki postave o vojaških novakih, da bode vedno proti nagodbi z Avstrijo govoril, tudi če v tem pade avstrijska cesarska krona z glave ogerskega kralja. S tem so skrajni levicnjaki sprejeli Košutov program.

Vnanje države.

Ruski vladni listi prinašajo avtentični traktat miru, ki ga je car s kivanskim konom sklenil. Posameznosti tega miru so uže

iz poprejšnjih poročil „Turk. Vedom.“ znane. Ta list prinaša zadnje dni ukaz o organizaciji notranje administracije Amudarijske dežele, po katerem se ima zapovedujoči general, ki je ob enem chef najvišje civilne oblasti, po onih določbah ravnati, ki so veljavne za administracijo sosednjega Turkestana. Z administracijo pa Turkestanci že davno niso več zadovoljni, zato tudi Kivancem brzkone ne bo po godi. — Veliko nesrečo so Rusi imeli na zgornjem Okusu. Afganistanskemu emiru se je namreč z angleško pomočjo posrečilo, Badakšen vzeti. General emirov, ki je Ruse premogel, Hafizulli-Khan, je poveljnik Badakšana, katerega vlada pod angleškim upljivom.

Francoski predsednik Mac-Mahon jo dobil, ko je bil Bazaina pomilostil, od njega sledeče pismo: „Spomnili ste se časa, ko sva skupaj domovini služila. Bojim se, da je vaše srce imelo več glasu, kakor državna pravica. Umrli bi bil brez trpljenja, kajti pismo, ki so vam ga sodniki za moje pomiloščenje poslali, je moje čast rešilo.“

Zbornica reprezentantov v Zedinjenih državah je namenila 4 milijone dolarjev za reorganizacijo marine. Tikoma „Virginijeve“ afere je potrdila popolno vladino ravnanje.

Dopisi.

Iz Bateč na Gorenjskem. 10. dec. [Izv. dop.] 27. p. meseca povabljeni smo bili učitelji radoljskega okraja v Begunje, da si namesto g. Zarnika, kateri nas je do sedaj v okrajnem šolskem svetu vrlo dobro zastopal, izvolimo drugega zastopnika. — Pričujočih nas je bilo 11 učiteljev, dva pa sta se volitve pismeno udeležila. — Po nagovoru g. nadzornika, kateri nas je posebno na nalogu in važnost, katero ima zastopnik v okrajnem šolskem svetu, opominjal, sledila je volitev, pri kateri je g. bil Gogala, učitelj v Begunjah, enoglasno izvoljen.

Listek.

Narodne stvari: priče, navade, stare vere.

O pticah životinjah.

(Razglaša jih M. Valjavec.)

(Dalje.)

27. Vuga tak popevle: stric motovilo, si vida moje kobilo? Vida sen jo vida, sen za jo sekirico poča, pa sen ne vida sekirice pa ne kobilice. (Dragotinci. Štr.)

Vuga tak popevle:

Stric motovilo,

Si ge vida moje kobilo?

Vida vida: tam v grabi leži

Pa vse štiri od sebe drži.

Dajte mi sira

Kaj jo bom vln tira;

Dajte mi mleka,

Kaj jo bom vln vleka. (Sv. Tomaž. Štr.)

Vuga tak popevle: stric motovilo, si vida moje kobilo? Vida sem vida: štirje so jo na enem drogi nesli, pa je zadnji prednjega pita, če še bi bila goreh ali né. (Lotmerk. Štr.) —

Gda vuga popevle, onda na skoro jug puše. (Varaždin.)

28. Zajec je bil v početku sveta jako kuražna i snažna zver, da ne je bil skoro ni jedni zveri strahu. S početka ga je bil bog storil i odredil, da bu pazil na druge zveri i gospodaril je dugo nad zverami. Ali na jem put je postal mesto gospodarja krvoločnik pa je rad druge zveri mrevaril i vubijal i po redu klal i jel i navek plašil Evu i Adama i vre je tuliku zloču delal, da ne je bilo moguče Evi i Adamu i njihovoj deci obstati tam i vre je bil od sake zveri pojel po jedno mlado. Vezda su se tužile

zveri svojoj gospodarici vili pastirnici. Zveri su mam s početka imele svojega višjega gospodarja, koj je bil razmi človeka Adama i Eve pod bogom, to je prvi za bogom, i svoju gospodaricu vilu pastirnicu. Odpravil se je prvi oreslajn pred gospodaricu vilu pastirnicu. Ova je stanovala na bregu Bredalincu na ishodu. Kad je oreslajn došel gori rekel je njoj: milostivna gospa pastirničica, oglejte se na nas sirotice, koje smo na zemlji i koje smo na srenjem (-srednjem) svetu, gori je visoko, dole gliboko, nikam ne moremo iti, a ako nam bude gospodar tak klal mlade kak vre kole, za dve lete ne bu niti jednoga mladoga od nijedne vrsti, tak je naš gospodar zajec zločest. Smilujte se nam i pomoréte nam. Na to mu vila pastirnica odgovori: Idi ti dimov i budi tako dober kak si bil do vezda i ako se buš tak ladal, budeš gospodar. Za tri dni bu došel bog sim na zemlju i bu pozval na

G. Gogala se je zahvaljeval za izkazano čast, ter obetal, da nas bode vedno krepko zagovarjal, ter se za naše pravice potegoval. — Potem poprime besedo g. Grebenec rekoč: Ker so nas pri zadnji uradni konferenciji obravnave vprašanj toliko zamudile, da zaradi pomanjkanja časa nam mogoče nij bilo se o drugih potrebnih stvareh pogovarjati, in da nam ne bo treba se zopet tako naglema sniti, kar nam posebno oddaljenim učiteljem mnoge stroške napravlja, predlagam, da bi se denes še sledeče obravnanalo: 1. §. 7 ukaza ministra za bogočastje in uk od 8. maja l. 1872 veleva, da okrajna skupščina izvoli izmed svojih udov odbor, kateri ima nalogo, določiti stvari, katere se bodo pri prihodnji konferenciji obravnavale. 2. §. 14 omenjenega ukaza veleva, da izvoli okrajna skupščina udeleženi skupščini. 3. Ker je med letom več udov našega okrajnega šolskega sveta in naše bukvarnice naš okraj zapustilo, potreba je, da se izvolijo novi odbori. — Po sprejetem predlogu in končanih volitvah bilo je razvidno, da so izvoljeni: V odbor k posvetovanju vprašanj za prihodnjo konferencijo: g. Tuma, Stojec, Klinar, Grebenec in Župan. K deželni konferenciji enoglasno: g. Stojec in Grebenec. V odbor okrajnega šolskega sveta in bukvarnice predsednik: g. Stojec, namestnik g. Pleško, blagajnik g. Ukmar, zapisnikar g. Tuma, odbornika g. Tuma in Klinar. — Potem smo imeli pri Šturmu skupni obed, pri katerem se je govorilo več napitnic in razgovarjalo o različnih šolo zadevajočih stvareh in posebno o uravnavi naše plače, s katero se je naš okrajni šolski svet, kot več družih, posebno skopega izkazal.

Iz Brezice 12. dec. [Izv. dop.] Kakor po kmetskih občinah se je tudi v našem mestici začelo živahno gibanje, pripravljaje se na volitve v okrajni in mestni zastop. — Pri vsem tem pa je čudno, da možje kapitala in izobraženci — kolikor se sploh v malih krajih nahaja — mirno roke križem držé, nadjaje se gotove zmage, med tem ko nasprotna iz rokodelcev, obrtnikov in malih trgovcev obstoječa stranka vse žile napenja, da bi svoje „nule“ in „finfarje“ če ne že za župana, vsaj za odbornike v mestno svetovalstvo spravila. Ti ljudje brez vsakega najmanj pa političnega izobraženja sicer pritrjujejo v svoji mameluški pobožnosti našim velikim političnim glosatorjem, vendar pa

oporekajo dozdanjemu zastopu, da je s precej velikim premoženjem dobro gospodaril in za zboljšanje mestnih naprav vse storil, kar bi se prav lahko bilo zgodilo. Treba tedaj, da tudi dozdanji župan s svojimi doglavniki in privrženci kakšen volilen shod kliče ter vse volilce povabi v razgovor, da se zedinimo o kandidatih, drugače bi vendar po številu več nasprotna stranka nas utegnila čez noč prebiti. Na to veže g. župana tem večja dolžnost, ker bi se takim postopanjem napotena sprava med liberalnima strankama brez ozira na osobne mržnje sklopila in utrdila. Tudi ima g. župan Šnidaršič tukaj dovolj tvarine svoj program pri zadnjih volitvah v državni praktično oživiti.

Iz Maribora 8. dec. [Izv. dop.] V knjigi „Anton Martin Slomšek“ itd., čitamo na strani 259 opazko sledečo: „Gegenwärtig werden folgende lehrgegenstände in slovenischer sprache vorgetragen: Im 1. jahrgange die erklärung der vulgata des alten testamentes und die hebräische sprachlehre. — Im 2. jahrg. die erklärung der vulgata des neuen testamentes. — Im 3. jahrg. die pastoral, katechetik und lithurgik. — Ausserdem liegt auch dem praktischen Unterrichte in der slovenischen kanzelberedsamkeit in allen 4 jahrgängen die slovenische sprache zu grunde, wie nicht minder die täglichen meditationen und jährlichen exercitien in slovenischer sprache abgehalten werden.“ — Tako g. Kosar leta 1863. A kako je denes se slovenščini v mariborski bogoslovni? Morda še boljše? Nikakor ne, marveč prav nazadnjaško, t. j. den denes l. 1873 se v slovenščini razlagajo samo še naslednji predmeti: v 4. tečaju pastirna (v čisto „falenoj“ slovenščini) in v 3. in 4. tečaju rethorika. Vsi drugi predmeti omenjeni v gore navedenej opazki predavajo se delom slovenskemu duhovniku v nepotrebnem švabščini, delom v brezkoristnej latinščini. Gospoda! tukaj je nazadek v šolstvu, pa ne tam, kjer ga vi iščete! Zakaj-li o tem „Slov. Gosp.“, kateremu je vse to na tenko znano, nikedar niti besedice ne črhne? Morda se trese pred onim, ki pri vsakej priliki bogoslovce izprašuje: „wie steht es mit der deutschen sprache“ ali pa „studieren sie nur fleissig die „deutsche sprache“ itd. — O „Ti paznoho zajčje trepetúnstvo!“ — Nek g. urednik je baje od jeze zelen, ker si je „Slov. Narod“

upal reči, da je še mnogo takih bogoslovcev ki bi radi odšli, če bi imeli podporo, ter je v svojej „svetej jezi“ bogoslovcem poročil, naj bi isto notico „Slov. Naroda“ v „Gospodarju“ za lažljivo proglasili, in rekel je, ako tega ne storé, da bode v prihodnji številki „Sl. Gosp.“ strašno po bogoslovcih udrihnil! Bog se vas usmili siromaki!

Iz Belgrada 11. dec. [Izv. dopis.] Zadržaj adresne osnove, katera je bila po burni debati v odborski sednici od večine primljena, je v glavnem sledeči: „Narodna skupština, kot zakoniti predstavnik zemlje, hiti, da Vam, svetli gospodar, v odgovoru na besedo, s katero ste izvolili otvoriti sednice njene, izrazi želje in čute svoje. Skupština je se zadovoljstvom zaslila, da so na prošlej skupštini pretreseni zakoni že v živo stopili, in da se zemeljske vlasti po njim opravljajo. — Pored zavisnosti od stranega kredita in pored slabih letin, skupština misli, da je uzrok denarne krizi i to, da se nij dovoljno pazilo na trgovino in obrtnijo, in da je poljedelstvo pri nas še sedaj na nizkem stepenju svojega razvitka. — Skupština more zahvaliti Vašej svetlosti, da je na svojem potu pridobila nove znake prijateljskega razpoloženja prem narodu srbskemu, kajti skupština ve kolik dragocen za mlade države je dober glas med velikimi, naprednimi narodi in simpatije njihove. Željo Vaše Svetlosti, da vnanji odnošaji Srbije bodo taki, da osigurajo narodna prava i da otvarajo izgledu povoljnemu rešenju mnogih vprašanj iz te oblasti prima skupština v podpolnem uvenenju: da bo Vaša Svetlost umela svakokrat izbrati najbolji način in najzanesljiviji pot za ostvarenje pravičnih očekivanj naše očetjave. — Narodna skupština, spoštovaje ustavna prava Vaše Svetlosti v pogledu sestavljenja novega kabineta, pripravljena je odazivati na se z onim rodoljubljem, katerega Vaša Svetlost s pravom od nje pričakuje. Med predloge, kateri se nijso mogli pripraviti, da pridejo na letošnjej skupštini na pretres, spada i to, da se zakoni o sodnijskem in administrativnem uredjenju zemlje i o uredjenju občin izmene, da bi bolje odgovarjali duhu ustavnosti, in da bi podpolnije zadovoljavali današnje razvijenije potrebe našega državnega života, a zakon o ministerskej odgovornosti i o tiski da se proširi, prvi v smislu jače odgovornosti, a drugi v smislu večje svobode.

sud 'se stvari! I Eva i Adam molili su boga, da bi jim podelil drugoga gospodara od zveri; ov je jako zločest, da jim ne dá mira niti njim niti njihovoj zveri, da skoro 'se mlade pokole i pojé, da ne du (-budu) imeli za koje leto zveri nijedne i da jim vu pravoj njihovoj hiži ne da mira njihovoj deci. A da pak brže dobiju toju milost, prosili su svetoga Mihala, da bi on za nje prosil i toju milost dobil pri bogu. I tak su se 'se stvari i človek tužile pred gospodinom bogom na zajca. Kad je bog čul tuliku tužbu nad zajcom i sam videl njegovu zloču reče Mihalu: idi na svet k Evi i Adamu i reči jim da budem došel dole na zemlju i da budem sudil i 'se budu zveri koje su krive promenjene. Mihal je došel k Adamu i Evi i rekel jim je, da se naj 'miju i da naj budu pripravní, da bu došel bog za dva dana na ov svet, da opet naredi pravo na ovem svetu. Zverinska vila pastirница je skoro 'saki tjeden došla i 'su živinu je zazvala i

dala jim je jelo i delo, ali zajec ne je štel nje slušati niti nju poštvati, kak je postal gospodar zveri četveronožne, pak se je i ona na njega tužila, da ga naj kaštiguje. Došel je bog na svet kak je bil Mihal obznanil i došla je ž njim iz gore pastirница pak se je tužila na zajca, da je najgorši zmed 'se zveri i da ju niš ne poslune i da kole mlade, a Adam i Eva tužili su se, da jim oče 'se droje okolo njihove hiše potrti, 'su travu zvalati i da jim ne da mira, neg im decu plaši i da 'se živine oče pojesti. Vezda je bog videl, da je to preveč, kaj on dela i da ga nigdo ne trpi, pak je rekel pastirnici, da naj pozove 'se stvari četveronožne. Ona je 'zela svoj rog i zatuli jem put. 'Se zveri su došle sim, ali zajca ne ga bilo tam. Vezda zatuli drugi put i to jako. Došel je vezda i zajec, ali kad je došel tam gde su bile druge zveri, 'se su na njega kazale i kričale, samo vrana ni, a to za to. Kaj on klal zveri pak ne je mogel pojesti i tak je

ona mrhu jela. Ali zajec ne je pazil niš na pastirnicu niti na boga, neg kad je bil pozvan na sud a poleg njega bil je mladi oslek, on neje štel slušati reči vile, neg pograbi osleka i zakole ga pak ga počne jesti. Vezda je bog videl, da je kvar veliki, kaj je njega postavil za gospodara pa mu reče: tebe sem bil postavil za gospodara pak si postal krvoločnik; za to si bil do vezda gospodar, ali od vezda buš sluga; ti si bil do vezda gospodar, ali od vezda buš sluga; ti si bil do vezda lep i seguren, od vezda buš grd i plašliv; ti si do vezda jel tuje meso, če prem ti nisem odredil to, od vezda budu jele druge zveri tvoje meso i ljudi, samo jedino ne budu ti jeli ljudi vuha; a za znamenje, da si bil zločest, da si i pred merom zaklal osla, dajem ti za kaštigu oselska vuha — i od onoga vremena ima 'saki zajec oselska vuha — do vezda si bil kurazen, od vezda buš strahu pred 'sakom mojom zverjom i pred naj menšom buš be-

I skupština drži, svetli gospodar, da je železnica eden od životnih vprašanj za našo domovino in da vsestrano in najtemeljnejše proučenje more biti samo na korist njegovemu poveljnemu rešenju. Kakor Vaše Svetlosti je i naša želja, da se održi ravnoteža u državnih financijah. — Naposlledku uveravajuči Vašo Svetlost, da bomo vse podpomagali, kar koli služi na blagost naše očetnjave, kličemo iz dna srca: živio Milan M. Obrenovič IV! živio narod srpski!

Domače stvari.

— (5. seja deželnega zbora 16. decembra) je bila včeraj nekoliko živahnejša nego druge dozdanje. Dežman in tovariši so stavili na vlado interpelacijo zaradi Spacapanovega pokopa. Vnela se je živa debata o tem, pri kateri so se udeležili: Kramarič, Dežman, dr. Zarnik, Horak, dr. Bleiweis, korar Kramar, dekan Toman. Dovolilo se je dramatičnemu društvu 2400 gld. podpore. Od nemške strani se je upiral temu dr. Supan, ki je hotel, da se slov. dramatičnemu društvu da samo 1600 gold.; ostal je v manjšini. Pred prazniki bode samo še ena seja. Obširneje poročilo prihodnjič.

— (Iz Kranja) piše odbor za bivšo cesarjevo slavnost v „Tagbl.“ neko polemiko zoper naš zadnji dodis iz Kranja, v katerem smo grajali, da se na tak dan v društvu, kjer so avstrijski uradniki, poje pruska himna, „Wacht am Rhein“. Kranjski c. k. nemški privrženi pravijo, da ne znamo ločiti umetniškega od političnega. Naj tem c. k. ljubimcem pruske umetnosti stavimo vprašanje: kako je to, da je še dan denes c. k. prepovedana ruska himna v Ljubljani in v Pragi? „Man merkt die Absicht“ etc.

— (Učitelji na Kranjskem) so v sedanji dobi v veliki zadregi. Narodni so še večinoma, a ljubljanski učitelji, vladni inšpektorji in glavarji love jih tako v svoje mreže, da se nam neodločni res smilijo. Nemškutarji jim res zlate gradove obečajo, a oni ne pomislijo, da jim še črne koče dati ne morejo in dali ne bi. Vsaj bi glavarji na čelu krajnih šolskih svetov in deželni šolski svet lahko bili povišali večim učiteljem plače, pa zakaj tega niso storili? Zakaj je Pirk er podučiteljem le 280 gld. nasvetoval? Vidite kako radodaren je ta mož? Deželnega zbora bi bila res dolžnost; storiti kaj za učitelje

od učiteljev je pa to zopet bedarija, da se z nemškimi peticijami po nemškem poslancu na slovenski deželni zbor obračajo. Kranjski učitelji, iščite si prijateljev in zavznikov med narodnjaki, in ne med odpadniki.

— (Ljutomerska čitalnica) — tako se nam piše — se bo zopet popravila. Da je njena delavnost nekoliko prenehala je bil kriv prepir med društvom in krčmarjem v prejšnjih njenih prostorih, ki je kot nemškutar slovensko društvo podreti hotel. Preselila se bode zdaj v prostore gostilnice g. F. —

— („Mali računar“) se zove knjiga, ki je izšla v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovci. Spisal jo je ondotni okrajni šolski nadzornik Sommer. Knjiga je prav praktična, obširna in je prav dober navod za učitelje prvega razreda narodnih šol. Velja po pošti prejeta 54 kr. Priporočujemo jo vsem dotičnim učiteljem ter učiteljskim in šolskim knjižnicam.

— (Surovost.) V zgornji Hrúšici, v ljubljanski okolici, se je 9. t. m. gospodar Martin Kočev ar, 50 let star, s svojim hlapcem v hlevu skregal. Hlapec je gospodarja zgrabil in ga vrgel pod odrasteno žrebe, ki je gospodarja na trebuhu in na hrbtišči tako poškodovalo, da je 11. t. m. na hrbtjnični vnetici umrl.

— (Koze) razsajajo v vasi Vnanje Gorice, v brezovski fari v ljubljanski okolici. Od 20. nov. do zdaj je zbolelo 58 ljudij. Umrli so trije, med temi dva otroka, katerima niso bile koze stavljene, in en odrastel, kateremu so bile stavljene. Tudi v št. Jakobu za Savo se je ta bolezen pokazala. Pripoveduje se nam, da je tudi nekoliko učencev srednjih šol v Ljubljani na kozah bolno.

— (Iz Sežane) se nam piše: 14. t. m. zvečer sta prišla dva potnika na kolodvor 2 minuti pred prihodom poštnega vlaka iz Trsta, kateri tam razun tega 5 minut stoji; kljubu temu še nista mogla dočakati železniškega blagajnika, katerega neki oni večer nič blizu bilo nij, tako da sta bila prisiljena listke do Ljubljane proti kazni 50 gld. od kondukterja povzeti. — Uradnik, kateri svojo službo tako lehkomišljeno zanemarlja, imenuje se Lan, i so bile uže večkrat pritožbe zoper njega čuti. Želimo, da na dotičnem mestu to ne prezro.

žal i nigdar nigde ne buš mogel mir imeti i isti vtiči budu te plašili i buš bežal na vek od vezda; do vezda si se branil mesom, od vezda se buš hranil drvjem i tarjom i dračjom in na vek budu na te išli lovci i psi a naj bolje lisice i nigdar ne buš imel mira na ovem svetu; do vezda dok si spal, žmerel si, a od vezda dok buš spal, buš oči odprte imel! I tak je 'se postalo na zajcu. I rekel je: da te pak budu ljudi bole proganjali, za to ti budeš od vezda nesrečni zajec i koj god se človek s tobom zestane, ne bu srečen, neg bu malo nesrečen! Vezda je bog postavil za gospodara oreslajna nad živinom. Zajec je bil od vezda jako plašliv i nigde ne je imel mira. Zazval si je dčtu (-skupščinu) i tam su bili odredili, da budu odišli iz ovoga sveta na drugi svet, gde je ne du tak jako proganjali. On se je odpravil na put pak je rekel pastirnici, da ide otud, da tu nemre živeti i 'zel si je sobom svoja vreča i strošek pak je odišel

na put. Kad je vse dalko bil odišel, došel je takoj k jedni mlaki, ali su njemu vse bila vreča žmeka pak je hitil iz sebe i mislil si je, da si bu tam počinal i napil vode. Ali kad je on vreča hitil iz sebe a bila je poleg na bregu žaba pak se je poplašila i vujšla je pred njim vu vodu. On se je vezda jako smejal i rekel je dobro je, do vezda sem ja bil 'sakomu strahu a vezda vidim, da je negdo i pred menom poplašil, da je opal vu vodu i 'topil se je. I kak je dalje po bregu hodil, skakale su žabe vu vodu pak je rekel: dobro, vezda vidim, da sem jim vnogo nagodil i potopil vnogo stvari, vezda bum se nazad dimuvrnal. I zajec se je za istinu onda pournal i dendenični živi na ovem svetu v šumah i polju, ali je rekel, da ne bu nikomu strahu, pak je ipak strahu i plašliv kak je bil onda, kad ga je gospodin bog kaštigal. —

(Daje prih.)

— (Iz Reke) se nam poroča, da je od ranjenih pri nesreči na karlovško-reški železnici zopet umrlo četvero ljudi izmed teško ranjenih. Oni, ki si je zobe izbil, je mestni župnik reški.

Narodno-gospodarske stvari.

— *Vino* ima dva meseca sem prav živ semenj. Ne da bi se samo za potrebo kupoval, ampak posebno za špekulacijo. Vinska kupčija je letos zelo zapeljiva. Dunajčani so vina večjideli še le spomladi kupovali, letos pa so se že jeseni semnja zelo udeležili. Le malo krajev na Ogorskem je dalo sladka, tako rekoč zrela vina, katera bi bila za špekulacijo dobra; iz početka so kupovali v Baranji, v Veršecu in Beli cerkvi srednja vina kot glavni špekulacijski artikel, potlej v Karlovški okolici v neogradskem komitatu; končno pa so kupci kakor kobilice pali na okolico okoli Blatnega jezera. Prodalo se je strašno veliko belega vina. Rudeča vina so se le v tolnaškem in baranjaskem komitatu močno kupovala; na trgu teh vin nij bilo, pa ves svet je hotel črnega segšardskega vina. Cene za črna vina so hitro poskakovale, ker je zavoljo slabe letine v Gradci, v Udine (Vidmu) in Trstu veliko kupcev prišlo. Tudi z Nemškega je prišlo dosti kupcev. Cene za bela dolinska vina so 7 do 8 gl.; za gorska 8 do 9 gl.; za boljša celo 10 do 12 gl. Srednje črno vino je po 8 do 10 gl. Najboljša vina so po 13 do 17 gl.

Tržna poročila.

Iz Dunaja 13. dec. Pšenice se je prodalo samo okoli 15 do 20.000 centov, in cena ji je pri vsakem centu za 10 kr. padla. Prodajali so jo po 7 gld. 60 kr. do 8 gld. 25 kr. Tudi reži se je zelo malo prodalo, in je v ceni za 15 kr. popustila pri vsakem vaganu. Bila je po 5 gld. 20 kr. do 6 gld. Tudi ječmen je padel za 10 do 15 kr. Bil je po 4 gld. 90 kr. do 5 gld. 25 kr. Koruza banaška se je plačevala po 5 gld. 15 kr. colni cent. Oves se je malo spremenil. Tudi ovsa se iz Galicije in Ruskega veliko uvažava; zato se mu bodo cene spremenile.

Iz Pešte 13. dec. Za vse sorte žitá so kupovalci radi plačevali cene preteklega tedna; posebno pšenica, katere se je dobre malo pripeljalo, se je plačevala po 10 do 15 kr. dražje. Proti koncu tedna malini niso dosti kupovali, in tako so morali prodajalci 10 kr. popustiti. Tako se je pšenični semenj prav mlačno končal, in prodalo se je komaj 150.000 centov. Rež je imela veliko kupcev, tudi ponujalo se je je veliko, zato je pa pri vsakem vaganu za 5 kr. zgubila. Prodalo se je reži okoli 20.000 vaganov. Po ječmenu so pivovarji cel teden zelo popraševali, in so ga iz početka radi po cenah preteklega tedna plačevali, proti koncu pa so cene malo pojenjale. Prodalo se je ječmena 35.000 vaganov. Ovsá se je po 2 gld. 7 do 10 kr. prodalo 40.000 vaganov. Koruze se je veliko pripeljalo, pa malo potrebovalo, zato je padla za 5 do 10 kr., samo 25.000 vaganov se je je prodalo. — Svinjska mast je imela malo kupovalcev, pa padla zato v ceni nij. Plačevali so jo brez soda po 40 gld., sè sodom po 42 gld. Špeh je bil po 29 do 30 gld.; prekajen po 38 do 40 gld. Salo se je prodajalo po 26 do 27 gld. — Sočivje se zelo kupuje, in mu cene rastó. Beli fižol je bil po 4 gld. 50 kr. do 5 gld. 50 kr. colni cent. Leča po 5 gld. 50 kr. do 7 gld. in grah 6 gld. do 6 gld. 50 kr. — Krompir po 2 gld. 75 kr. — Proso po 4 gld. 60 kr. vagan, pšeno po 8 gld. 30 kr.

Opomenica.

Konkurzi: Na doméni religioznega fonda v Kostanjevici mesto gozdarskega čuvaja 2. reda z letnimi 500 gold. in 25% draginske priklade, event. mesto gozdarskega čuvaja 3. reda s 300 gld. in enako prikado ali končno služba nestalnega gozdarskega nadzornika z 250 gold. na leto, v 3 tednih

pri predsedništvu e. kr. gozdarske in domenske direkcije v Gorici. — V Skofji loki učiteljska služba, s 400 gold., do konca januarja 1874 pri okr. šolsk svetu v Kranji. — Pri e. kr. deželni sodnji v Ljubljani služba uradniškega sluga s 350 gold. na leto in uradniško obleko, v 4 tednih pri e. k. predsedništvu deželne sodnije.

Eksekutivne dražbe. 19. decembra. Cerarjevo, 1712 gold., Novakovo 2103 gold. in Gradovo, 981 gld. na Brdu. — Gregoračevo, 300 gold., v Idiji. — Mušičevo, 470 gold., v Črnomlju. — Bojerjevo, 630 gold., v Šmarji pri Celji. 20. decembra. Klemenovo, 6374 gold. v Ljubljani. — Cerarjevo, 1264 gold., Lavričevo, 878 gold. in Sušnikovo, 1805 gold., na Brdu. — Erzenovo, 1220 gold. in Kreutzbergerjevo, 3200 gold., v Kranji. — Steinerjevo, 3030 gold., v Celji.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry
v Londonu.

Odstranjenje vseh boleznih brez leka in stroškov z izvrstno zdravilno hrano Revalescière du Barry iz Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stroške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj boleznih v želodeci, v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v dušnjaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurju — od kojih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko dopošljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moja gospod! V sled boleznih na jetrah sem bival sedem let v strašnem stanju sušenja in vsakovrstnega trpljenja. Nijsem bil v stanju ne čitati niti pisati; moji živci so se tresli po celem životu, slaba prebavljivost, vedna nespečnost in mel sem zmirom razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalescière poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalescière zasluži največjo hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila, tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zavzimat. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem
Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Noufchatcau (Vogesen),

23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanjkanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev, imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvmili na mogočosti kakšne pomoči. Od tega časa sem ji, po nasvetu prijatelja, Revalescière dajal, in ta izvrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi, mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.
Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraslih in pri otrokih 50krat svojo ceno za zdravilo. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Izurjen koncipijent,

(jurist), ki je slovenskega jezika popolnem zmožen, dobi takoj službo v pisarni podpisanega advokata. Eventuelno se tudi sprejme

izurjen stenograf.

Ozir se jemlje le na ponudbe, ki se do 15. januarja 1874 dopošljejo.

Dr. J. Orozel,

odvetnik v Šmarji pri Jelšah

(3) — (1) (St. Marein bei Erlachstein.)

Dunajska borza 16. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 69 gld. 50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 74 " "
1860 drž. posojilo . . . 101 " 25 "

Akcije narodne banke . . . 990 " — "
Kreditne akcije . . . 235 " 25 "
London . . . 113 " 25 "
Napol. 9 " 6 1/2 "
G. k. cekini — " — "
Srebro 108 " 25 "

Luč lepa

Najnovije petrolejske varnostne svetilnice z najboljšo konstruiranim metalnim hranilnim lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), neprepročno najlepša svodava in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakomu drugemu svetu. Da se ne bi bilo bati konkurence, so cene nosilano nizko postavljene. Za najboljšo kvaliteto se garantira.

- 1 kuhinjska svetilnica s steklom in stenskim (doht) vred kr. 45, 60.
- 1 kuhinjska, stenska ali viseča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.50.
- 1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.30, 1.50, 1.80.
- 1 najlepše opravle, celo kompletna gld. 2, 2.50, 3.
- 1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfinna gld. 4, 5, 6, 8, 10.
- 1 svetilnica za studiranje ali delo z zastorom gld. 1, 1.50, 2.
- 1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 120.
- 1 viseča svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 1.50, 2.
- 1 viseča svetilnica za fabrike, delavnice, postavnice gld. 2, 2.50, 3.50.

Kupci en gros dobijo rabat.

Luč dobra

1 viseča svetilnica za obednice s škripcem, prečna gld 5, 8.

- 1 viseča svetilnica za obednice, najfinejša, sorta, bron pozlačen gl. 15, 20, 25.
- Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.**
- 1 svetilnični zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinejši kr. 15.
- 1 svetilnični zastor srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinejši kr. 45.
- 1 vatec svetilničnega stenja kr. 4, 6, 8.
- 1 škarje za svetilnico, jeklo kr. 85.
- 1 zastorodržec (branič, da zastor ne zgori) kr. 5.
- 1 cilindrobričanec (brani, da steklo ne poči) kr. 10.
- 1 mehničec cilindročistec kr. 20.
- 1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
- 1 svetilnična čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
- 1 škripec za viseče svetilnice gld. 1.40, 1.80, 2.20.
- 1 steklen cilindar kr. 4, 5, 6.
- 1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
- 1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 50 kr.

Luč cena.

Dežni plašči.

Potovalcem, gospodarjem in železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dežu izpostavljeni, priporočam se prav angleški **dežni plašč**, iz novozvoljanega, nerazdrljivoga, nepremočljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in trpečnosti vse druge do zdaj izdelovane. Opoznamiti se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popravljaju podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elegantna vrhna sukna rabiti.

1 kos v navadni velikosti 42 palev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca veljata 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zaloga
fabrike
GOVINS SOHN
v Manchesteru.

Bazar Friedman, Wien, Praterstraße 26.

Pred mrazom je in bo varovala

zimsko obleka.

Zimsko blago

iz čiste ovčje volne, katera kakor znanu telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravje v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

- Rokovnice** iz najboljšega angleškega volnena Buxkinga
- 1 par za gospode kr. 50, 70, 90.
 - 1 " " podložene kr. 70, 90, gl. 1.20.
 - 1 " " dvojne, najfinejše tambur. gl. 1, 1.20, 1.40.
 - 1 " " gospe kr. 40, 60, 80.
 - 1 " " fino podložene kr. 60, 80, gl. 1.
 - 1 " " dvojne, najfinejše tambur. kr. 80, gl. 1.20.
 - 1 " " otroke, po velikosti kr. 30, 40, 60.
 - 1 " " podložene kr. 50, 60, 70.

Potni in drugi šali

- 1 šal za gospode kr. 70, 90, gl. 1.20, 1.50.
- 1 " " dvakrat tako dolg gl. 1.50, 1.80, 2.
- 1 " " otroke kr. 40, 60, 80.

Žilni grelci, najbolje vrste.

- 1 par za gospode kr. 25, 30, 40, 50.
- 1 " " gospe kr. 25, 35, 45.
- 1 " " otroke kr. 15, 25.

Zdravilni prsniki iz najčistejše drevesne ali ovčje volne.

Taki varujejo po zimi premrazenja, torej so zelo priporočljivi.

- 1 za gospode kr. 90, gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " najfinejši gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " gospe gl. 1.20, 1.40.
- 1 " " najfinejši gl. 1.80, 2.50.
- 1 " " otroke kr. 70, 85, gl. 1.
- 1 " " najfinejši gl. 1.20, 1.50, 1.80.

Zdravilne spodnje hlače.

- 1 par za gospode gl. 1, 1.50, 2.
- 1 " " najfinejše gl. 1.50, 2, 2.50.
- 1 " " gospe gl. 1.20, 1.80, 2.50.

Dolge in kratke zdravilne nogovice iz čiste volne.

- 1 par za gospode kr. 30, 40, 50, 60.
- 1 " visokih za gospe kr. 70, 80, 90, gl. 1.
- 1 " za otroke kr. 25, 35, 45, 60.

Zimske srajce iz najfinejše volne,

- novi šegi in lepe, prsa s svilo montirane.
- 1 za gospode gl. 2.50, 3, 3.50.
- 1 z bogato obšitim naprsnikom gl. 4.50, 5.50.

Šlipsis za gospode in gospe, jako lep.

- 1 velja kr. 20, 35, 45, 65.
- 1 " iz svile kr. 50, 60, gl. 1.

Velika izbirk ovratnic za gospode in gospe

- iz lijske svile, male, bele gl. 1.
- " " vezane gl. 1.50.
- " " velike, raznohbarvne gl. 2, 2.50 3.50.

Trebušni povoji iz ovčje volne.

Eden 50 kr.

Cepice za gospe in deklice.

- Po najnovjši šegi in najlepše.
- 1 za gospe gl. 1.80, 2.50, 3, 3.50.
- 1 " deklice kr. 60, 80, gl. 1.20, 1.50.

Predzaznamovano obino založeno blago se take vrste dobiva edino le pri

Bazar Friedmann, 26 Praterstrasse 26.

Kupcem na debelo se cena zniža.

Najnovije za zimo.

Le 5 goldinarjev

velja popolno angleška zdravilna obleka. Je iz amerikske narurne koštrunske volne in kot kavčuk raztegljiva, ki telo hitro ogreva in je v vedno lekhem izparjanju vzdržuje. Ta obleka varuje po tem premrazenja, kakor tudi drugih boleznih.

Taka obleka za gospode ali gospe obstoji iz: srajce, hlače, 2 parov kratkih ali dolgih nogovic, 1 para žilnih grelcev, 1 para vlog za čevlje.

To vse skupaj velja le 5 gld.